

מדינת ישראל

משרד החינוך

אגף הבטיחות

ירושלים, כ"ד סיון תשע"ט, 27 יוני 2019

הפקת לקחים מנפילת ארונות ומדפים בבתי ספר ובגנים

בעקבות אירועים קשים שבהם נפגעו תלמידים מנפילת ארון או אלמנטים אחרים שחיבוריהם לקיר לא היו חזקים דיים, מצאנו לנכון להדגיש את החובה לקבע ארונות, מדפים ואביזרים נוספים לקיר ולבצע ביקורות פיזיות ליציבותם. הצורך נובע משתי סיבות עיקריות:

1. מצבים שבהם נשענים על ארונות או מדפים שיש בהם ציוד רב, וכתוצאה מכך עלול הארון לאבד מיציבותו, ולפגוע בתלמידים.
2. היערכות למניעת התמוטטות בעת רעידת אדמה.

מסמך זה בא בנוסף להנחיות בחוזרי מנכ"ל העוסקים בחירום ובבטיחות, אך אינו בא במקום.

בבדיקות שערכנו מצאנו שישנם מקרים בהם אין חיזוק לקיר כלל, וכן מקרים בהם החיזוקים רופפים או לא מחוברים כהלכה. ישנה חובה לבצע ביקורת פיזית למצב החיבורים של רהיטים כבדים לקירות, ולא להסתפק בבדיקת קיומם של חיבורים בלבד. בכוחה של בדיקה כזו להציל חיים, במוסדות חינוך ובבתים. כחלק מאחריות הרשות המקומית לתקינות מבני החינוך והציוד המצוי בהם ולתחזוקתם השוטפת, עליה לדאוג ולוודא את יציבות הרהיטים וקיבועם לקיר.

עשרה דגשים מקצועיים לקיבוע ארונות צמודי קיר

1. כל ארון או ספרייה, יועמדו על רצפה יציבה, ובאופן מאוזן לחלוטין.
2. ארון באורך של עד 120 ס"מ יש לקבע בראשו, עם 2 עוגנים לפחות. בארונות ארוכים יותר יש להגדיל את מספר העוגנים, עוגן נוסף לכל 60 ס"מ נוספים (או חלקם).
3. במקרה שהארון צמוד לקיר גבס יש לקבע את הארון לפרופילים אנכיים שיחוברו לתקרה ולרצפה.
4. הקיבוע יהיה אך ורק למסגרת הארון ולא לדופן האחורית, שהינה דקה ובעלת חיבור חלקי למדי.
5. הקיבוע יעשה עם מייתדים (דיבלים) של חברה מוכרת ועם מפרט יצרן מוגדר, בקוטר מתאים ובהתאם להנחיות היצרן. בבטון סדוק יש להשתמש בדיבלים בקוטר גדול יותר בהתאם לצורך.
6. החדירה של הברגים לקיר השתית (בניכוי עובי הטיח) תהיה של 5 ס"מ. אורכי הברגים יותאמו לעובי החדירה המינימלי.
7. סוג הבורג יותאם לסוג התשתית. ייעשה שימוש מתאים במייתדים שונים לקירות שונים (בטון, בלוקים, איטונג וכו') וזאת עפ"י מפרט היצרן. הקיבוע של הארון לקירות ייעשה למסגרת בעזרת זווית מפלדה מגולוונת. החיבור למסגרת ייעשה בעזרת ברגים חודרים של 8 מ"מ את דופן הארון וסגירה עם אום ודיסקית בצד הנגדי. אין לאפשר חיבור שאינו חודר מצד לצד של מסגרת הארון.
8. יש להבטיח שקוטר הקידוחים בקיר השתית לא יעלה על הנדרש וזאת כדי להבטיח עיגון תקני.

מדינת ישראל

משרד החינוך

אגף הבטיחות

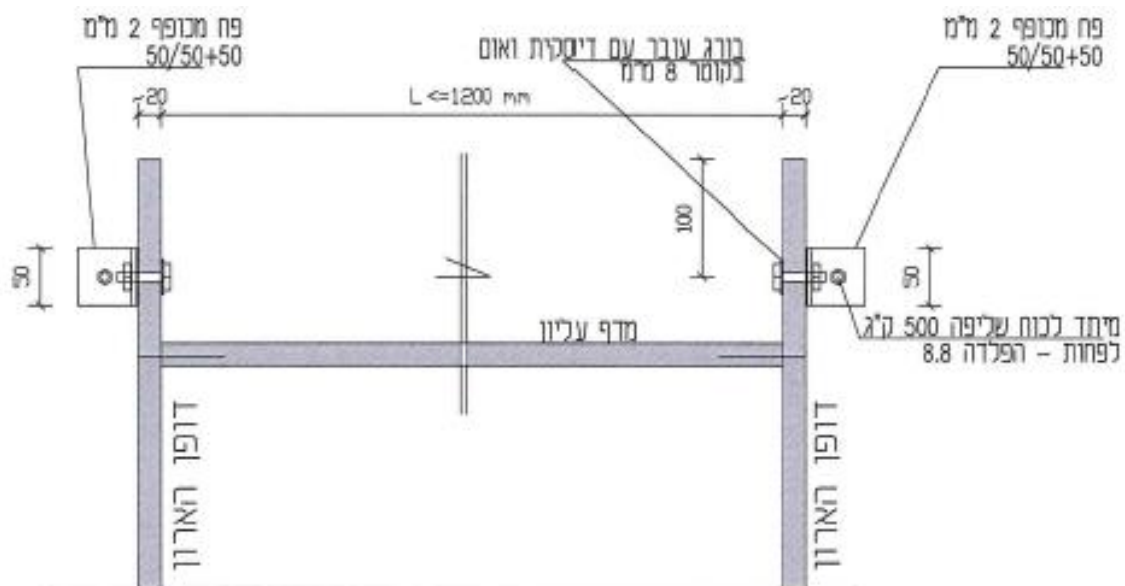
- יש לבצע אחת לשנה בדיקה ויזואלית לקראת פתיחת שנה"ל, הכוללת בחינת יציבות ע"י טלטול.
- מומלץ לקבל הצעה מסודרת לסוגי הברגים והקיבועים מיצרן מוכר, שייתן אחריות למוצר ולעיגון.

שגרת הבטיחות והבדיקות

- ההקפדה על התקנה נאותה תערך על כלל הרהיטים והחפצים במוסדות החינוך: ארונות, טלוויזיות, מקרנים, מטולים וכדומה.
- בדיקה שגרתית של הקיבוע תתבצע על ידי אב הבית לרבות לקראת פתיחת שנת הלימודים.
- במסגרת "מבדק בטיחות שנתי", יבדוק עורך המבדק את קיומם של חיזוקים לקיר לארונות במוסד החינוכי. הבדיקה תעשה ויזואלית ועל ידי נענוע הארון לחוש את חוזק קיבוע הארון לקיר.
- יש להקפיד לאחסן ציוד כבד בחלקו התחתון של הארון, וציוד קל יותר במדפים העליונים.
- יש למנוע הנחת ציוד וחפצים מעל הארונות. כלל הציוד יאוחסן בתוך הארונות.

הבטיחות בשגרה תסייע בעדנו גם למוכנות לרעידת אדמה

דוגמה: תרשים עיגון ארון לקיר (מבט על הקיר/ארון)

- העיגון יהיה במסגרת של הארון בלבד (לא בגב הארון).
- העיגון יהיה אל קיר קשיח.

חוזרי מנכ"ל חשובים

- [לחצו כאן למעבר לנוהלי שעת חירום במערכת החינוך: פרק ההיערכות לרעידת אדמה](#)
- [לחצו כאן למעבר לחוזר מנכ"ל נוהלי ההיערכות לשעת חירום / למצבי חירום בגן הילדים](#)
- [לחצו למעבר לחוזר מנכ"ל נהלי בטיחות בגני ילדים: הבטיחות במרחב הפנימי](#)
- [לחצו כאן למעבר לחוזר סידורי הבטיחות במבני מוסדות החינוך](#)

- למעבר לחוזרים: יש להחזיק את מקש Ctrl וללחוץ על הקישור הרצוי.